

Lektorský program k výstavě Má Plast:

PET – POJĎME EKOLOGICKY TVOŘIT (MŠ, ZŠ, SŠ)

vypracovala: Martina Angelová

Prohlídka výstavy zaměřená na **PET láhve**, vybraná díla a autory (Veronika Richterová) s přesahem do **ekologie** (See Chair), představení **recyklátoru** (David Hakkens) s demonstrací výroby a ukázkou hotových výrobků a na ekologickou **laboratoř**, verbální i haptická ukáзка plastových materiálů. V tvůrčí části programu přeměníme PET láhve v předměty s novým významem a použitím.

MŠ, 1.st. ZŠ – zvířecí objekty

2. st. ZŠ – pouzdro/penál

SŠ – váza/stojánek na tužky

Každý návštěvník workshopu si musí donést vlastní PET láhev pro tvorbu, ostatní materiály dodá DEPO2015.

Délka programu: 90 min.

Program MŠ nezahrnuje recyklátor Davida Hakkense.

PET – POJĎME EKOLOGICKY TVOŘIT (MŠ)

(vypracovala: Martina Angelovová)

OBECNÝ CÍL

Výstava si klade za cíl seznámit děti s plastem jako s moderním materiálem z oblasti umění, designu i recyklace, ale zároveň na něj upozornit jako na zásadní téma z pohledu ekologie. Prohlídka zahrnuje ukázkou recyklace současných umělců, domácí recyklaci plastů do podoby hraček z Kuby, základy třídění a vlastní zkušenost s recyklací během tvůrčí části.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY MŠ

Dítě a jeho tělo

- Zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

Dítě a psychika

Jazyk a řeč

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopen
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky
- Vést rozhovor, naslouchat druhým
- Formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- Učit se nová slova a aktivně je používat
- Rozlišovat některé obrazné symboly

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- Přemýšlet a vést jednoduché úvahy
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Dítě a společnost

- Zacházet šetrně s cizími pomůckami
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat
- Zachycovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Dítě a svět

- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

KOMPETENCE

- kompetence k učení (pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí)
- kompetence k řešení problémů (ekologické aspekty)
- kompetence komunikativní (samostatně formuluje své myšlenky, rozšiřuje si slovní zásobu)
- sociální a personální kompetence (pracuje v novém prostředí)
- činnostní a občanská (má smysl pro povinnost k plnění úkolů; ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit)

SCÉNÁŘ PROHLÍDKY

UVÍTÁNÍ (5 MIN.)

- Představení prostoru DEPA, historie a současnost.

PŘEDSTAVENÍ KONCEPTU VÝSTAVY (5 MIN.)

- Ledolamka: spuštěn jukeboxu
- Představení 3D tiskárny. „Víte, co je tiskárna a k čemu slouží? My máme tiskárnu, která netiskne písmenka na papír, ale tiskne i reálné předměty, pojďme se podrobně podívat, jak taková tiskárna funguje.“ Popsat 3D tisk.
- Ukázka reálných předmětů z tiskárny – dát kolovat. „Kdo tyto předměty podle vás navrhnul?“ (umělci, designéři – probrat profese)
- „Zkuste vymyslet, co všechno může 3D tiskárna tisknout.“ (hračky, stojánek na pastelky...)
- „V ruce jste drželi vytisknuté předměty z 3D tiskárny, zkusí si někdo tipnout, z jakého jsou materiálu? Je to papír, kov...“
- Plast x inkoust, 3Dx2D tiskárna
- Kde se můžeme setkat s plastem, zkuste vyjmenovat předměty vyrobené z plastu.
- „Co z plastu najdeme v koupelně, kuchyni, ve školce, v tramvaji/autobus? Kdo tyto předměty navrhuje?“
- Klíčové pojmy: plast, plast v umění, v designu i běžném životě

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY A NÁVŠTĚVA EKO LABORATOŘE (40 MIN.)

- Ukázka děl vybraných autorů (Veronika Richterová, plastové hračky z Kuby, základy recyklace odpadu (EKOKOM), dětské hřiště

VERONIKA RICHTEROVÁ - SBÍRKA ITALSKÁ PET LAHVÍ Z MUZEA PET

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL:

- PET láhev jako předmět designu

KLÍČOVÉ POJMY

- Veronika Richterová, designér, tvar, barva, velikost PET láhve

METODY:

- výklad, diskuze

OSNOVA:

- „Sbíráte něco? Můj dědeček sbíral známky, já sbírám pohlednice z cest a Veronika Richterová je sběratelkou PET lahví z celého světa“.
- „Pojďme si podrobně prohlédnout PET lahve.“
- Důraz na **barvy, velikost, tvar** a materiál PET lahví
- Např. „Jaké mají PET láhve barvu? Zkuste je vyjmenovat. Jaké nápoje bývají v jak barevných lahvích? (čirá, modrá, zelená, hnědá, barevné láhve chrání nápoje před světlem) Jakou barvu láhve má váš oblíbený nápoj? Z jakých částí se skládá plastová PET láhev? (víčko, hrdlo, dno, etiketa)“
- „Proč máme různě velké láhve?“
- „Nyní bych potřeboval/a dobrovolníka, který si zvolí láhev, která se mu líbila z celé sbírky nejvíce a společně si jí zkusíme popsat.“ (trénování výše uvedených vlastností)
- „Všimněte si tvaru lahví, která láhev ze sbírky by se podle vás nelépe držela? Jaká profese se zabývá navrhováním tvaru, barvy a velikosti lahví?“

VERONIKA RICHTEROVÁ - 3 LAMPY (VELKÉ)

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL:

- PET láhev jako výchozí materiál pro uměleckou tvorbu, vlastnosti materiálu a možnosti tvorby

KLÍČOVÉ POJMY

- umění a plast, Veronika Richterová, vlastnosti materiálu a možnosti tvorby z PET lahví

METODY:

- výklad, diskuze

OSNOVA:

- „Pojďme se nyní podívat na další umělecké dílo Veroniky Richterové.“
- „Už jsme si říkali, že Veronika Richterová je sběratelkou PET lahví, ale je také umělkyní, která z PET lahví vyrábí“.

- Ukázka jasně viditelných prvků, které dokazují, že se jedná o PET láhve, co všechno můžeme o materiálu PET láhve říct (je průhledný, pevný, při zahřátí tvarovatelný...)? Popsání možnosti tvorby z materiálu PET lahví s ukázkou na lampách (stříhání, řezání, nahřívání PET lahví)
- „Co vlastně znamená pojem PET? PET je látka zvaná polyethylentereftalát, je to druh látky stejně jako papír nebo sklo, nenajdete ho v přírodě, ale vzniká ve speciálních chemických laboratořích. Stejná látka (PET) se používá k výrobě látek, lan, koberců...“
- Uvedení pojmu recyklace, k čemu PET láhve sloužili dříve a k čemu nyní? Máte nějaké jiné nápady, co by šlo z PET lahví vyrobit?

ANONYM - PLASTOVÉ HRAČKY Z KUBY (ZE SBÍRKY VERONIKY RYCHTEROVÉ A MICHALA CIHLÁŘE)

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL:

- Recyklace z plastu
- Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

---

KLÍČOVÉ POJMY

- Recyklace plastu, hračky

METODY:

- výklad, diskuze

OSNOVA:

- „Ukázali jsme si, že z PET lahví můžeme vyrobit nové předměty, např. lampy. K vyrábění nových předmětů, ale můžeme používat i jiné plastové předměty. Pozorně si prohlédněte další předměty, které sbírala Veronika Richterová se svým manželem na Kubě (Co je Kuba a kde je?). Co to je? K čemu předměty slouží nyní a k čemu sloužili dříve? Napadá Vás nějaký plastový předmět, ze kterého by šla vyrobit hračka?“
- Důraz na tvary, jaká je ve skutečnosti formule? (štíhlá, aby rychle jezdila), jaký tvar by měla mít plastová láhev pro výroby hračky-formule?

EKOKOM - TŘÍDĚNÍ

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL:

- Základy třídění

KLÍČOVÉ POJMY

- Recyklace v běžném životě, symboly recyklace

METODY:

- výklad, demonstrace třídění, samostatné haptické testování materiálů

OSNOVA:

- „Třídíte? Co všechno třídíte doma, ve škole? Proč se třídí?“
- „Jaké máme druhy materiálů? Sklo, plasty, nápojové kartóny, papír, bioodpad, směšný odpad.“
- „Jaké máme barvy popelnic? Do jakých popelnic dáváme jaký odpad?“
- „Co to znamená recyklace?“
- „Jak poznáme, že se předměty dají recyklovat? Jaký symbol můžete najít např. na krabici od mléka?“ (symbol recyklace)
- Haptické testování různých plastových materiálů

EKOKOM – DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍL:

- recyklace

OSNOVA:

- „Ten, kdo už ví, jak se třídí papír, plast atd., může vyzkoušet speciální hřiště.“

AKTIVITA – PET ZVÍŘE

POMŮCKY

- PET láhev, nůžky, nalepovací oči, nesmazatelné fixy (na PET láhve), různé věci na dozdobení (krepový papír, barevný papír, lepidlo na PET láhve)

METODY:

- Demonstrace, samostatná práce

OSNOVA:

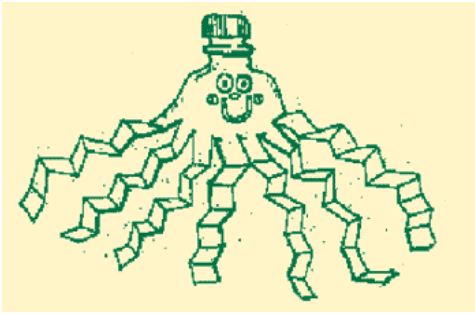
- „Pojďme použít staré PET láhve, které už nemají své využití, a vytvoříme si zvířecího kamaráda – chobotnici.“
- Dětem pomůže odstříhnout spodní část láhví (zpevněné dno), požádáme učitele/ku o asistenci.
- Po celém obvodu stříháme cca od 1/3 horní hranice láhve chapadla směrem dolů, úzké proužky sestříhneme do špičky.

- Chapadla překládáme jako harmoniku a ohneme je v místě, kde navazují na láhev do horizontální roviny
- Chobotnici nalepíme oči, dozdobíme fixou (nos, pusa, chapadla).
- Další možnosti: dle času lze chobotnici dozdobit krepákem (přišroubujeme pod víčko láhve jako vlásky) nebo vystříhnout jednotlivé papírové ozdoby a přilepit lepidlem na láhev (pusa, vousy, obočí...)
- Jaké další zvíře byste mohli z PET láhve vyrobit a jak?

Ukázka tvorby žáků

Skica (vzor pro tvorbu)

ÚKLID (5 MIN.)

REFLEXE (5 MIN.)

- Co jste se dnes dozvěděli o třídění? K čemu slouží PET láhve a co z nich můžeme vyrobit recyklací? Zkusíte si doma vyrobit něco z PET láhví?